

แชมพู...สมุนไพร

การนำเอาพืชสมุนไพรต่างๆ มาใช้เป็นเครื่องสำอางนั้น มีมาแต่สมัยโบราณ ชนชาติต่างๆ รู้จักนำสมุนไพรพื้นเมืองมาใช้ปรุงแต่งเสริมความงาม ชาวอียิปต์โบราณ รู้จักใช้ใบเทียนกิ่งหรือเฮนนำย้อมผมให้มีสีแดง ชาวกรีกและโรมันโบราณนิยมอาบน้ำเจือน้ำหอมจากดอกกุหลาบและดอกไม้อื่นๆ ชาวโรปนียมนำน้ำมันพืช เช่น น้ำมันมะกอกใส่ผมให้นุ่มสลวย นอกจากนี้ยังรู้จักบำรุงผิวด้วยน้ำมันแอลมอนด์ มะนาว และแตงกวา เป็นต้น ส่วนคนไทยในสมัยโบราณรู้จักใช้ผลมะคำดีควายสระผม ใช้ขมิ้นทาบำรุงผิว เป็นต้น

ในชีวิตประจำวันของคนเราทุกวันนี้แชมพูหรือยาสระผมนับเป็นสิ่งหนึ่งที่ขาดเสียมิได้ ซึ่งนอกจากจะใช้ทำความสะอาดเส้นผมและหนังศีรษะแล้ว แชมพูส่วนใหญ่ยังมีสารที่ช่วยบำรุงรักษาเส้นผมและหนังศีรษะอีกด้วย ปัจจุบันแชมพูสมุนไพรกำลังเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย สมุนไพรที่นิยมใช้เป็นส่วนผสมในแชมพูมีหลายชนิดด้วยกัน เช่น มะกรูด มะนาว ว่านหางจระเข้ ขมิ้น น้ำมันเทียนกิ่ง น้ำมันมะกอก โปรตีนจากพืช เคราติน วิตามินอี, lecithin และ camomile oat milk เป็นต้น สมุนไพรเหล่านี้มีคุณสมบัติต่างๆ กัน อาทิ น้ำมันจากผิวมะกรูด มะนาว มีคุณสมบัติในการทำให้ผมเป็นมันเงางาม ส่วนน้ำคั้นจากเนื้อมะกรูด มะนาวนั้น มีความเป็นกรดช่วยทำความสะอาดและทำให้เส้นผมนุ่มสลวย ว่านหางจระเข้นั้นมีสรรพคุณในการบำรุงเส้นผมและหนังศีรษะ ทำให้ผมตกต่ำ แก้ก้นศีรษะ และขจัดรังแค ส่วนสารสกัดจาก camomile และเทียนกิ่งมีสารที่มีสีตามธรรมชาติอยู่จึงช่วยเน้นสีผม camomile นิยมใช้กับผมสีทองหรือบรอนซ์ ส่วนเทียนกิ่งจะช่วยเพิ่มประกายให้กับผู้ที่ผม

สีน้ำตาล นอกจากนี้สารสกัดจากเทียนกิ่งยังมีคุณสมบัติในการปรับสภาพเส้นผมให้นุ่มสลวย ช่วยเพิ่มน้ำหนักให้แก่เส้นผม ทำให้หวีจัดรูปทรงได้ง่ายอีกด้วย

ปัจจุบันในท้องตลาดมีแชมพูว่านหางจระเข้ขายอยู่อย่างดาษดื่น ซึ่งมีทั้งในรูปแบบแชมพูใส แชมพูเหลือบมูก แชมพูผสมครีมขนาดผม และในรูปเจล ส่วนใหญ่มักจะแต่งสีให้เป็นสีเขียวเพื่อให้คล้ายกับสีของใบว่านหางจระเข้ นอกจากนี้ยังมีแชมพูที่มีส่วนผสมของว่านหางจระเข้กับสมุนไพรอื่นๆ เช่น แชมพูว่านหางจระเข้-มะกรูด แชมพูว่านหางจระเข้-ขมิ้น เป็นต้น เนื่องจากสารในว่านหางจระเข้หลายชนิดมีความคงตัวต่ำ การเตรียมจึงต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ การเตรียมวิธีที่ผิดวิธี เช่น ใช้ความร้อน อาจทำให้สูญเสียสารที่มีประโยชน์ไปได้ ดังนั้นจึงควรเลือกใช้เฉพาะผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดยกรรมวิธีที่ถูกต้องเท่านั้น

ส่วนแชมพูเทียนกิ่งหรือเฮนนำนั้นส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์ที่มาจากต่างประเทศ เนื่องจากสมุนไพรชนิดนี้ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายเท่าว่านหางจระเข้ และยังไม่มีการปลูกในเชิงการค้า สีของเทียนกิ่งตามธรรมชาติจะมีสีส้มแดงถึงน้ำตาลแดง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาวะความเป็นกรดต่างและความเข้มข้นที่ใช้ ดังนั้นแชมพูที่ผสมสารสกัดจากเทียนกิ่งจะมีสีน้ำตาลอ่อนไปจนถึงน้ำตาลเข้มขึ้นอยู่กับปริมาณของสารสกัดที่ใช้ ส่วนแชมพูเทียนกิ่งที่มีสีดำน้ำตาลดำ หรือสีอื่นที่ผิดแปลกไปจากสีธรรมชาตินั้น จะต้องมีการแต่งเติมสารอื่นลงไปเพื่อปรับเฉดของสี แม้ว่าเทียนกิ่งจะมีคุณสมบัติในการย้อมผม แต่สีของเทียนกิ่งเป็นสีที่ติดแบบกึ่งถาวรเท่านั้น และสีติดค่อนข้างยาก จำเป็นต้องย้อมซ้ำหลายครั้งจึงจะได้สีที่ต้องการ ดังนั้นแชมพู

ที่ผสมเทียนกิ่งโดยที่
ละ 1-2) จึงมักมีได้
สีผม เนื่องจากปริมาณที่
สีผม ประกอบกับปริมาณ
มักจะได้สีสมุนไพรชนิด

ที่ผสมเทียนกิ่งโดยทั่วไป ซึ่งมักมีปริมาณเทียนกิ่งต่ำ (ร้อยละ 1-2) จึงมักมิได้มีจุดประสงค์ในการข้อมผมหรือเปลี่ยนสีผม เนื่องจากปริมาณที่ใช้ต่ำเกินกว่าที่จะมีผลในการข้อมผม ประกอบกับวิธีใช้ไม่เอื้ออำนวยให้เกิดการติดสี แต่มักจะใส่สุมุนไพรวชนิดนี้ลงไปเพื่อประโยชน์ในการปรับ

สภาพเส้นผมมากกว่า อย่างไรก็ตามก็มีการที่มีผู้โฆษณาว่าแชมพูสุมุนไพรวชนิดนี้ห่อหนึ่งสามารถคืนความดำให้แก่เส้นผมที่เปลี่ยนสีได้ภายใน 1 เดือนนั้น ก็เป็นเรื่องที่จะต้องรอการพิสูจน์กันต่อไป

เอมอร โสมนะพันธุ์

เทียนกิ่งยังมีคุณสมบัติ
ช่วยเพิ่มน้ำหนักให้

หัวอีกด้วย

นางสาวระเชษฐาอยู่
ส แชมพูเหลือบมก
ล ส่วนใหญ่มักจะ
ของไปว่านางจระเข้
องว่านางจระเข้
ระเชษฐ์-มะกรูด แชมพู
องจากสารในว่านาง
การเตรียมวันจึงต้อง
ที่ผิดวิธี เช่น ใช้ความ
ชนไปได้ ดังนั้นจึง
ดยกรรมวิธีที่ถูกต้อง

ว่านั่นส่วนใหญ่เป็น
จากสุมุนไพรวชนิดนี้
จระเข้ และยังไม่ม
ิงตาม... มาชาติจะมี
กับสภาวะความเป็
แชมพูที่ผสมสารสกัด
ถึงน้ำตาลเข้มข้นอยู่
แชมพูเทียนกิ่งที่มีสีดำ
สีธรรมชาตินั้น จะ
รับแดดของสี แม้ว่า
แต่สีของเทียนกิ่ง
กัดก่อนข้างยาก จำ
องการ ดังนั้นแชมพู